



Aloitteen tekijä	Mia Puolimatka (PS)
Päivämäärä	28.4.2025
Otsikko	VAMMAISTEN OIKEUDET TURVATTAVA - Vammaisneuvoston edustaja nimitettävä sivistyslautakuntaan, rakennus- ja ympäristölautakuntaan ja kulttuuri- ja liikuntalautakuntaan läsnäolo- ja puheoikeudella.

Asia

Me allekirjoittaneet esitämme, että Jyväskylässä aletaan noudattaa invalidiliiton suositusta, jonka mukana **vammaisneuvoston edustajalle myönnetään läsnäolo ja -puheoikeus vammaisten kannalta keskeisiin lautakuntiin. Näitä olisivat Jyväskylässä esityksemme mukaan sivistyslautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta ja kulttuuri- ja liikuntalautakunta.**

Vammaisneuvosto on kunnassa toimiva yhteistyöelin vammaisyhdistyksille, viranomaisille ja kunnan päätöksentekijöille. Niin YK:n vammaissopimus kuin kuntalaki velvoittavat kuntia antamaan vammaisneuvostolle mahdollisuuden vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan.

YK:n vammaissopimuksen mukaan vammaiset ihmiset ja vammaisjärjestöt tulee osallistaa kaikissa vammaisia koskevissa asioissa, kuten poliittisessa päätöksenteossa. Heidän kanssaan pitää neuvotella tiiviisti kunta-asioista. Tärkeää on aito kohtaaminen eli se, että vammaisneuvostolta ei vain jälkikäteen pyydetä lausuntoa jostakin asiasta, vaan neuvosto osallistetaan jo varhaisessa vaiheessa.

Vammaisneuvostolle hyväksyttiin Jyväskylän kaupunginhallituksessa uusi toimintasääntö 3.3 2025, joka tulee voimaan uuden valtuustokauden alkaessa. Sen myötä vammaisneuvoston yhteys päättäjiin heikkenee hyvin ohueksi.

Nykyään vammaisneuvostossa on edustaja hyvinvointitoimikunnasta, rakennus- ja ympäristölautakunnasta, kulttuuri- ja liikuntalautakunnasta, ja sivistyslautakunnasta. Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen, kaupunkirakennelautakunnan, joukkoliikennelautakunnan, ja nuorisovaltuuston edustajalla.

Sen sijaan vammaisneuvoston uuden toimintasuunnitelman mukaan neuvostossa on edustajat enää vain kaupunginhallituksesta ja nuorisovaltuustosta. Vammaisneuvoston yhteys päättäjiin jää siis hyvin ohueksi.

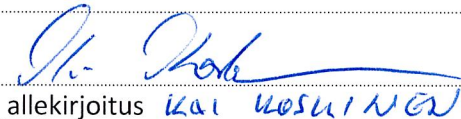
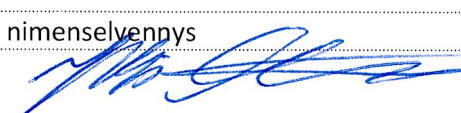
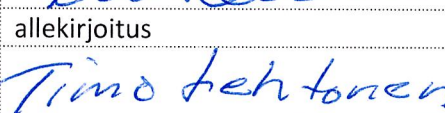
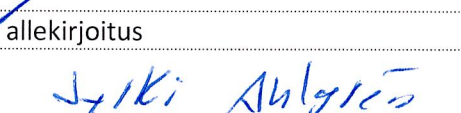
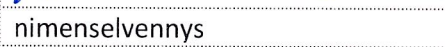
Lisäongelmana on se, että vammaisneuvoston kokoukset ovat yleensä tiistai-iltaisina, jolloin saattaa olla samaan aikaan aluevaltuuston kokous. Niinpä voi käydä niin, ettei vammaisneuvoston kokouksessa ole läsnä yhtään päättäjien edustajaa. Tällöin vammaisneuvostossa käyty keskustelu jää vain vammaisneuvoston sisäiseksi eikä pääse vaikuttamaan kaupungin päätöksentekijöiden ratkaisuihin.

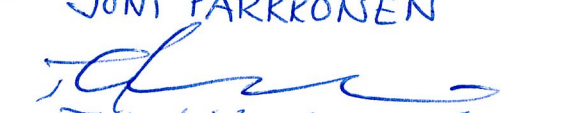
Vammaisneuvoston uuden toimintasäännön myötä syntynyt vakava epäkohta voidaan korjata Invalidiliiton ehdottaman mallin pohjalta, jonka mukaan vammaisneuvoston edustajalle annetaan puhe- ja läsnäolo-oikeus vammaisten kannalta keskeisiin kunnan lautakuntiin. Esityksemme mukaan näitä keskeisiä lautakuntia Jyväskylässä ovat sivistyslautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta ja kulttuuri- ja liikuntalautakunta.

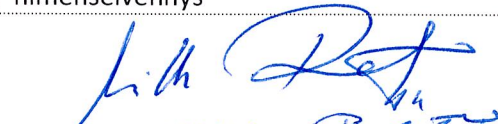
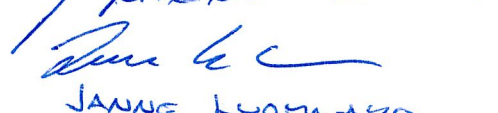
Kaupungin talouden tasapainottamiseen tähtäävät säästötoimet johtavat helposti siihen, että säästöt kohdistetaan niihin ryhmiin, joista on odotettavissa vähiten vastarintaa. Vammaiset ovat helppo säästökohde, koska vähäisen lukumääränsä ja monien toiminnallisten rajoitustensa takia heidän on vaikea puolustaa oikeuksiaan.

Tietoomme on tullut, että viime vuonna ainakin kaksi liikuntavammaista Jyväskylässä lopetti elämänsä ajamalla pyörätuolinsa Jyväsjärveen. Meillä on päättäjinä vastuu kuunnella vammaisia ja helpottaa heidän elämäänsä hyvillä päätöksillä. Päättäjien on mahdotonta tehdä vammaisten elämää helpottavia ratkaisuja ilman sitä tietoa, käytännöllistä ymmärrystä ja elämäkokemusta, mitä vammaiset itse voivat tarjota päätöksenteon pohjaksi. Vammaisten tukeminen on olennainen osa inhimillistä yhteiskuntaa ja vammaisten elinolojen kiristäminen on aina ennakkoinut koko yhteiskunnan epäinhimillistämistä.

Allekirjoitukset ja nimenselvennykset (kirjoita molemmat eri riville)

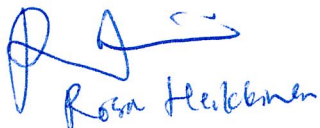
 allekirjoitus	 allekirjoitus
 nimenselvennys	 nimenselvennys
 allekirjoitus	 allekirjoitus
 nimenselvennys	 nimenselvennys

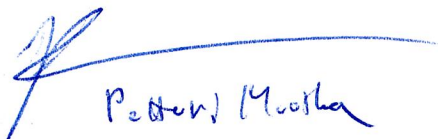

JONI PARKKONEN

Toimi Kankkari


MIKKO RATTI

JANNE LUOMA-AHO


Tapio Puolimatka


Tapio Mäkelä


Rosa Heikkonen


Petteri Mäkelä

